

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Sirkku Säätelä (2020) : Hälsö- och sjukvården tar stora framsteg inom digitaliseringen. Svängrum-e, december.

Hälso- och sjukvården tar stora framsteg inom digitaliseringen

TEXT: Sirkku Säätelä, lektor i klinisk vård vid Yrkeshögskolan Novia

Årets höjdpunkt för eHealth experter, vårdföretag och andra vårdintresserade i Europa, är *Healthcare Information and Management Systems Society (HIMSS)* konferens. Årets konferens, **E-Health HIMSS 2020 Europe**, ordnades virtuellt och pågick i fem dagar. Det omfattande programmet innehöll paneldiskussioner och presentationer där olika yrkesgrupper, experter och användare samlades i interprofessionella multinationella team runt ett specifikt temaområde. Det fanns även möjlighet att bekanta sig med innovationer från olika företag i utställningshallen samt att bygga nätverk virtuella rum.

Övergången är global

Konferensen berörde främst digitala utvecklingen i Europa, men förändringens vindar blåser även globalt. De virtuella lösningarna inom hälso- och sjukvård och medicin har fått ett ordentligt uppsving under coronaviruspandemin och otaliga digitala applikationer samt metoder för vård på distans har uppkommit bara under det senaste halvåret.

Övergången från traditionell organisering av sjuk- och hälsovård är ett faktum. Vi går från organisations- och professionscentrering till patient- och personcentrering samt från akut specialiserad vård till egenvård och prevention. Övergången sker i varierande takt i olika länder, men den är enligt experterna oundviklig.

”Patient 2.0” beskriver detta paradigmskifte. Patient 2.0 är engagerad i sin egen hälsa. Hen är en aktiv resurs i vårdteamet och deltar i planeringen och förverkligandet av sin egen vård. För att nå detta bör designtänket genomsyra all utveckling av olika typer av digitala vårdlösningar. Av organisationerna krävs kompetens i servicedesign, som blivit en stor global megatrend och marknadsfördel inom tjänsteproduktion idag. Speciellt med tanke på de grupper i samhället som har de sämsta möjligheterna att anamma ny teknologi, bör servicen designas så att inkludering garanteras och möjlighet till stöd finns att fås gällande användning av digitala lösningar. Fina digitala lösningar som enbart konstrueras för organisationens eller de professionellas behov och inte är tillgängliga eller användbara för gemene man, förblir oanvända och extremt dyra.

Nurse 2.0

I sessionen ”Nurse 2.0” konstaterades att det idag beror mycket på det personliga intresset hur vårdpersonal lär sig använda och utnyttja digitaliseringens möjligheter. Kraven på att förbereda personalen för användning av digitala metoder är stor och ställer således krav, inte bara på organisationerna och ledarskapet, utan även på utbildningen av social- och hälsovårdspersonella.

Utbildningens roll i digitaliseringen av social- och hälsovården är att inkludera eHealth på alla nivåer så att de nya professionella vårdarna kan ta i bruk nya digitala

arbetsätt. Informationshantering är en del av dessa kompetenser. Det kräver förståelse för och utbildning i användning av strukturerad elektronisk vårdjournal och klassificeringar. Denna kompetens är nyckeln för implementering av evidensbaserad vård och vårdutveckling i framtiden. Implementering av digitala metoder för patientens bästa kräver att personalen i främsta linjen är motiverad, fortbildad och förberedd. I annat fall faller hela systemet. Framtiden är global samverkan, delande av kunskap och information (något som blivit utbrett under COVID-19 pandemin), i interprofessionella team och sist men inte minst patientcentrering och designad service.

Digitaliseringen ger möjligheter för parterna i patientens vårdstig att mötas och att arbeta i team, utan att fysiskt befinna sig i samma utrymme, så möjligheterna är gränslösa. Människorna är ändå fortfarande hälso- och sjukvårdens största resurs. Digitala plattformar och system, AI, maskininlärning är endast verktyg för dessa människor i vården.

Källor och litteratur för vidare läsning:

Boersma Guy. 2020. Digital triage - five benefits of online and video consultation for patients and GPs. <https://www.ahsmnetwork.com/total-triage-five-benefits>

EHealth strategi för de finländska sjuksköterna. https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2020/01/eHealth_strategia.pdf

Hague et al. 2020, Illuminating the dark spaces of healthcare with ambient intelligence. Nature. <https://www.nature.com/articles/s41586-020-2669-y.pdf>

HIMSS. <https://www.himss.org/>

HIMSS analytics 2020. Three Ways Predictive Analytics is Changing Health Outcomes (text och video). https://www.himss.org/resources/ways-predictive-analytics-changing-health-outcomes?utm_source=linkedin&utm_medium=social&utm_campaign=health_indicator

HIMSS 2020 Europe Digital. <https://www.himss.org/event-himss-europe-digital>

Hälsobyn. <https://www.mielenterveystalo.fi/nettiterapiat/pages/default.aspx>

Medical Futurist. <https://medicalfuturist.com/about-bertalan-mesko/>

MobilHealthNews Global edition. <https://www.mobihealthnews.com/>

THL. Omaolo-symptomutvärdering -<https://www.omaolo.fi/>